മതത്തിന്റെ ധർമം

എം. എം. അക്ബർ

ദൈവികമാർഗദർശന പ്രകാരമുള്ള ജീവിതമാണ് ഇസ്‌ലാം മതം കൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്. മനുഷ്യജീവിതത്തെ സമ്പൂർണവും സമൂലവുമായി പരിവർത്തിപ്പിക്കുകയാണ് മതത്തിൻെറ ധർമം. മനസ്സിൻെറ സംസ്കരണത്തിലൂടെ മാത്രമെ ജീവിതത്തിൻെറ നിഖില മേഖലകളെയും പരിവർത്തിപ്പിക്കുവാനാകൂ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മനുഷ്യമനസ്സുകളോടാണ് മതം സംസാരിക്കുന്നത്. യുക്തിബോധവും വൈകാരികതയും മനസ്സിൻെറ രണ്ടു തലങ്ങളാണ്. ഇവരണ്ടിനെയും ഒരേ രൂപത്തിൽ പരിഗണിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് മതത്തിന് മാനവികതയെ പൂർണമായി പ്രകാശിപ്പിക്കാനാവുന്നത്. ഇസ്‌ലാമിക പ്രമാണങ്ങൾ മനുഷ്യബുദ്ധിയെ സംതൃപ്തമാക്കുകയും അവയിലെ സദുപദേശങ്ങൾ വൈകാരികതയെ യുക്തിയുമായുള്ള പാരസ്പര്യത്തിന് നിമിത്തമാക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാവണം ദൈവികമാർഗത്തിലേക്കുള്ള ക്ഷണം പ്രമാണങ്ങളുപയോഗിച്ച് യുക്തിയെ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുകയും സദുപദേശങ്ങളിലൂടെയും മാനസികമാറ്റത്തിന് നിമിത്തമായേക്കാവുന്ന നല്ല രീതിയിലുള്ള വാദപ്രതിവാദങ്ങളിലൂടെയുമാകണമെന്ന് ഖുർആൻ നിഷ്കർഷിച്ചത്: ‘‘യുക്തി ദീക്ഷയോടുകൂടിയും സദുപദേശം മുഖേനയും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിച്ചു കൊള്ളുക. ഏറ്റവും നല്ല രീതിയിൽ അവരുമായി സംവാദം നടുത്തുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവ് തന്റെ മാർഗം വിട്ട് പിഴച്ചുപോയവരെപറ്റി നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ. സന്മാർഗം പ്രാപിച്ചവരെ പറ്റിയും അവൻ നല്ല വണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ’’(16:125).

ശുദ്ധമായ ഏകദൈവാരാധനയിലും പരലോകബോധത്തിലും അധിഷ്ഠിതവും പ്രമാണബദ്ധവുമായ ജീവിതം നയിക്കാൻ ആരംഭിക്കുമ്പോഴാണ് ഒരാൾ മുസ്‌ലിമായിത്തീരുന്നത്. ഇസ്‌ലാമിലേക്കുള്ള പ്രവേശന പ്രതിജ്ഞ ചൊല്ലുന്നയാൾ മനസ്സിനെയും പ്രവർത്തിയെയും ഒരേ പോലെ വിമലീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ജീവിത വിശുദ്ധി അടിച്ചേൽപ്പിക്കാനാവുന്ന കാര്യമാണെന്ന് ഇസ്‌ലാം കരുതുന്നില്ല. ശുദ്ധമായ മനസ്സിൽനിന്ന് സ്വാഭാവികമായി മുളപൊട്ടുന്നതാണത്. ഇങ്ങനെ പരിശുദ്ധിയിൽ നിന്ന് പൊട്ടിയ മുളകൾ എങ്ങനെ വളരണമെന്നതിനുള്ള കൃത്യവും നിഷ്കൃഷ്ടവുമായ മാർഗരേഖ നൽകുന്നുണ്ട് ഇസ്‌ലാം എന്നത് നേരാണ്. എന്നാൽ മനസ്സിന്റെ വിമലീകരണത്തിലേക്ക് ജനങ്ങളെ നയിക്കേണ്ടത് നിർബന്ധപൂർവമോ പ്രലോഭനങ്ങളിലൂടെയോ അല്ലെന്ന് ഇസ്‌ലാം ശക്തമായി വിലക്കുന്നുണ്ട്: ‘‘മതത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ബലപ്രയോഗമേ ഇല്ല. സന്മാർഗം ദുർമാർഗത്തിൽ നിന്ന് വ്യക്തമായി വേർതിരിഞ്ഞ് കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആകയാൽ ഏതൊരാൾ ദുർമൂർത്തികളെ അവിശ്വസിക്കുകയും അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ അവൻ പിടിച്ചിട്ടുള്ളത് ബലമുള്ള ഒരു കയറിലാകുന്നു.അത് പൊട്ടിപ്പോകുകയേയില്ല. അല്ലാഹു (എല്ലാം) കേൾക്കുന്നവനും അറിയുന്നവനുമാകുന്നു.’’ (2:256).

നിർബന്ധ മതപരിവർത്തനമെന്ന ആശയംതന്നെ ഇസ്‌ലാമിന് പരിചയമില്ലാത്തതാണ്. ഏതാനും ഖുർആൻ സൂക്തങ്ങൾ കാണുക:

‘‘നിന്റെ രക്ഷിതാവ് ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഭുമിയുലുള്ളവരെല്ലാം ഒന്നിച്ച് വിശ്വസിക്കുമായിരുന്നു. എന്നിരിക്കെ ജനങ്ങൾ സത്യ വിശ്വാസികളാകുവാൻ നീ അവരെ നിർബന്ധിക്കുകയോ?’’ (10:99).

വല്ലവനും നേർമാർഗം സ്വീകരിക്കുന്നപക്ഷം തന്റെ സ്വന്തം ഗുണത്തിനായി തന്നെയാണ് അവൻ നേർമാർഗം സ്വീകരിക്കുന്നത്. വല്ലവനും വഴിപിഴച്ചുപോകുന്ന പക്ഷം തനിക്ക് ദോഷത്തിനായി തന്നെയാണ് അവൻ വഴിപിഴച്ചുപോകുന്നത്. പാപഭാരം ചുമക്കുന്ന യാതൊരാളും മറ്റൊരാളുടെ പാപഭാരം ചുമക്കുകയില്ല. ഒരു ദൂതനെ അയക്കുന്നത് വരെ നാം (ആരെയും) ശിക്ഷിക്കുന്നതുമല്ല’’ (17:15).

‘‘പറയുക: സത്യം നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ളതാകുന്നു. അതിനാൽ ഇഷ്ടമുള്ളവർ വിശ്വസിക്കട്ടെ. ഇഷ്ടമുള്ളവർ അവിശ്വസിക്കട്ടെ, അക്രമികൾക്കു നാം നരകാഗ്നി ഒരുക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്..’’(18:29).

‘‘ഇനി അവര്‍ തിരിഞ്ഞു കളയുകയാണെങ്കില്‍ (നബിയേ) നിന്നെ നാം അവരുടെ മേല്‍ കാവല്‍ക്കാരനായി അയച്ചിട്ടില്ല. നിന്റെമേല്‍ പ്രബോധന ബാധ്യത മാത്രമേയുള്ളൂ.....’’ (42:48).

‘‘സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുന്നവര്‍ക്ക് അവരുടെ (അക്രമികളുടെ) കണക്കു നോക്കേണ്ട യാതൊരു ബാധ്യതയുമില്ല. പക്ഷേ, ഓര്‍മിപ്പിക്കേണ്ടുതുണ്ട്. അവര്‍ സൂക്ഷ്മതയുള്ളവരായേക്കാം’’ (6:69).

നിര്‍ബന്ധിച്ചോ പ്രലോഭിപ്പിച്ചോ മതംമാറ്റത്തിന് ശ്രമിക്കുന്നത് മാനവികതയോടും മതത്തോടും ചെയ്യുന്ന അപരാധമാണ്. ഇസ്‌ലാമിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതിന്റെ ആശയങ്ങള്‍ ഉജ്വലവും മനുഷ്യ മനസ്സുകളെ പരിവര്‍ത്തിപ്പിക്കാന്‍ പോന്നതുമാണ്. പ്രസ്തുത ആദര്‍ശങ്ങളെ അതേപോലെ സത്യാന്വേഷികള്‍ക്കു മുമ്പില്‍ തുറന്നുവെക്കുക മാത്രമാണ് പ്രബോധകരുടെ കടമ. ആരെയും നിര്‍ബന്ധിച്ചോ പ്രലോഭിപ്പിച്ചോ മതം മാറ്റുവാന്‍ ഖുര്‍ആനോ നബി വചനങ്ങളോ നിഷ്കര്‍ഷിച്ചിട്ടില്ല. മുഹമ്മദ് നബിയോടായി ഖുര്‍ആന്‍ പറയുന്ന വചനം എല്ലാ പ്രബോധകര്‍ക്കുമുള്ള മാര്‍ഗരേഖയാണ്: ‘‘അതിനാല്‍ (നബിയെ) നീ ഉത്ബോധിപ്പിക്കുക. നീയൊരു ഉത്ബോധകന്‍ മാത്രമാകുന്നു. നീ അവരുടെ മേല്‍ അധികാരം ചെലുത്തേണ്ടവനല്ല’’ (88:21,22).

തങ്ങള്‍ ഉള്‍കൊള്ളുന്ന ആശയത്തിന്റെ ഔജല്യത്തെക്കുറിച്ച് മനസ്സിലാക്കാത്തവരാണ് ആദര്‍ശത്തെ സാമൂഹ്യ സേവന പ്രവര്‍ത്തനങ്ങളുടെ വര്‍ണക്കടലാസില്‍ പൊതിഞ്ഞ് അവതരിപ്പിക്കണമെന്ന് പറയുന്നത്. ഇസ്‌ലാമിന്റെ ആദര്‍ശങ്ങള്‍ കുറ്റമറ്റതാണ്; ഉജ്വലമാണ്; മനുഷ്യ മനസ്സുകളെ ആകര്‍ഷിക്കാന്‍ പോന്നതാണ്. അതിന്നു ചുറ്റും പ്രതിയോഗികളും അനുയായികളെന്നവകാശപ്പെട്ടവരും ഉണ്ടാക്കിവെച്ചിട്ടുള്ള മാറാലാകള്‍ ഉണ്ടെന്നത് ശരിയാണ്. പ്രസ്തുത മാറാലാകള്‍ നീക്കി ഇസ്‌ലാമിക ആദര്‍ശത്തിലെ പ്രോജ്ജ്വല പ്രകാശം മനുഷ്യ മനസ്സുകളില്‍ എത്തിക്കാനായാല്‍ നിഷ്കളങ്കഹൃദയങ്ങള്‍ക്കകത്ത് മാറ്റങ്ങളുടെ കൊടുങ്കാറ്റ് വീശും; സംശയമില്ല. സകല ദര്‍ശനങ്ങളെയും അതിജയിക്കാനായി സര്‍വശക്തന്‍ അവതരിപ്പിച്ച സത്യമതത്തെ മനുഷ്യനിര്‍മിത വര്‍ണക്കടലാസുകളില്‍ പൊതിഞ്ഞ് അവതരിപ്പിക്കണമെന്ന് കരുതുന്നവര്‍ ഈ ആദര്‍ശമുണ്ടാക്കിയ മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാത്തവരോ ആശയപരമായ അപകര്‍ഷതാബോധത്തിന്റെ അടിമകളോ ആണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ വചനങ്ങള്‍ അവര്‍ക്ക് വെളിച്ചം നല്‍കുവാന്‍ പര്യാപ്തമാകേണ്ടതാണ്:

‘‘അവനാണ് സന്മാര്‍ഗവും സത്യമതവുമായി തന്റെ ദൂതനെ അയച്ചവന്‍. എല്ലാ മതത്തേയും അത് അതിജയിക്കുന്നതാക്കാന്‍ വേണ്ടി. ബഹുദൈവ വിശ്വാസികള്‍ക്ക് അത് അനിഷ്ടകരമായാലും ശരി’’(9:33).

നിര്‍ബന്ധ മത പരിവര്‍ത്തനത്തെ വെറുക്കുന്ന ഇസ്‌ലാമിനെ അ തേ കാര്യത്തിന്റെ പേരില്‍ പ്രതിക്കൂട്ടില്‍ നിര്‍ത്താറുണ്ട്. മത പരിവര്‍ത്തനത്തിനെതിരെ നിയമം കൊണ്ടുവരുന്നവരും നിയമത്തെ എതിര്‍ക്കുവാന്‍ മുന്നില്‍ നില്‍ക്കുന്നവരുമെല്ലാം ഇക്കാര്യത്തില്‍ ഇസ്‌ലാമിനെതിരെ കല്ലെറിയുന്നവരാണ്. ഇസ്‌ലാമിക ചരിത്രത്തിലെവിടെയും നിര്‍ബന്ധിതമായോ പ്രലോഭനങ്ങളിലൂടെയോ ഉള്ള മത പരിവര്‍ത്തനങ്ങള്‍ നടന്നിട്ടില്ലെന്നുറപ്പാണ്. പക്ഷേ, ആദര്‍ശം മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള പരിവര്‍ത്തനങ്ങള്‍ ഇസ്‌ലാമിക ചരിത്രത്തില്‍ ഉടനീളം നടന്നിട്ടുണ്ട്; അത് എന്നും നടക്കുകയും ചെയ്യും. സത്യത്തോടുള്ള മനുഷ്യമനസ്സുകളുടെ അഭിനിവേശത്തിന് തടയിടാന്‍ നിയമംമൂലം കഴിയുമെന്ന് ആരെങ്കിലും കരുതുന്നുവെങ്കില്‍ അവര്‍ ചരിത്രത്തില്‍ നിന്ന് പാഠമുള്‍കൊള്ളാത്തവരാണ്. ഖുര്‍ആന്‍ പറഞ്ഞതെത്ര ശരി!

‘‘അവരുടെ വായ കൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രകാശം കെടുത്തിക്കളയാമെന്ന് അവര്‍ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവാകട്ടെ തന്റെ പ്രകാശം പൂര്‍ണമാക്കാതെ സമ്മതിക്കയില്ല; സത്യനിഷേധികള്‍ക്ക് അത് അനിഷ്ടകരമായാലും’’ (9:32).